దంపతులు

[నాటిక]

= శ్రీ ధనికొండ హనుమంతరావు =

[ప్రకాశరావు ఇంట్లో. రాత్రి తొమ్మిది గంటల వేళ. ప్రకాశరావూ, అతని భార్య లీలావతీ మాట్లాడుకుంటున్నారు.]

లీలా—మరి ఎట్లాగండీ?

ప్రకాశ—నన్నేం చెయ్యమంటావ్? మందులకూ, మాకులకూ ఖర్చుపెట్టేప్పటికే నాదుంప తెగుతోంది.

లీలా — మెళ్లో యేమీ లేకుండా బైటికి వెళ్లటమంటే—

ప్రకాశ — మరేమీ ఫర్వాలేదు. 'ఫలానా ఆయన భార్య' అని ఎవరన్నా అనుకున్నా, ఆచెడుపేరు నాకేకాని, నీకు కాదులే!

లీలా — పోనీ, మీరేమన్నారు? సంవత్సరం పూర్తికాగానే గొలుసు చేయిస్తామన్నారా? సంవత్సరమూ పోయింది, మరో అర్ధ సంవత్సరంకూడా గడిచిపోయింది. ఎప్పుడు అడిగినా ఇంకా ఆగమంటారు. బంగారం ఖరీదు పెరిగిందంటారు. ఈ యీడంతా పొయ్యాక గొలుసులు ఏం చేసుకోనండీ?

ప్రకాశ—అప్పుడసలు అక్కర్లేదు. ఇప్పుడు కాస్త ఓపికపట్టావంటే నాలుగు వందలు ఆదాచేసిన దాని వవుతావ్.

లీలా—మీరు మహా ఆదాచేస్తున్నట్టు!

ప్రకాశ — చెయ్యటంలా? బ్యాంకు ఎక్కవుంటు చూడు.

లీలా — అన్నట్టు, జ్ఞాపకం వచ్చింది...పోనీ, బ్యాంకులో డబ్బు తియ్యరాదటండీ?

ప్రకాశ— ఎంత తేలిగ్గా చెప్పావ్? ఆడవాళ్ల సలహాలు యీదేశంలో అతిచౌకగా దొరుకుతయ్; అందులోనూ గృహిణుల సలహాలు—

లీలా — మరి ఎట్లాగండీ? అనుభవించేందుకు కాకపోతే, యీడబ్బు ఏం చేసుకుంటామండీ?

ప్రకాశ — అబ్బో! డబ్బు ఏం చేసుకోవాలో తెలియకనే నేను బాధపడుతున్నాననుకున్నావా? లేక ఖర్చుపెట్టుకోవటం తెలియక, నీసహాయాన్ని కోరుతున్నాననుకున్నావా? కష్టపడి, చెమటోడ్చి సంపాయించే డబ్బువిలువ—ఇంట్లో కూర్చొని, భోంచేసి, తగినంత విశ్రాంతి తీసుకునే నీ కెలా అర్థమవుతుంది?

లీలా — అదికాదండీ; నాకుమాత్రం ఎందుకు తెలియదూ? ఈ సంపాదన మీ కుటుంబంకోసమేగా? అందుకు ఖర్చుపెట్టటం తప్పా యేమిటి? మీరు వాగ్దానం చేసిందేగా?

ప్రకాశ — ఊరుకో...గొడవ!

లీలా — మన సౌఖ్యం నాకు అక్కర్లేదన్న మాట?

ప్రకాశ — (కోపంతో) ఆ జ్ఞానం వుంటే ఎప్పుడో బాగుపడేవాళ్లం.

లీలా — పోనీ చెప్పండి...

ప్రకాశ — ఇదివరకు లక్షసార్లు చెప్పాను.

లీలా—సాధించక, ఇంకోసారి చెప్పరాదూ ?

ప్రకాశ — చెప్పకోవాల్సిందే...(కొంత ఆగి) ఏం - మీవాళ్లను అడగరాదూ ?

లీలా — (మౌనం)

ప్రకాశ — ఆమాట ఎత్తేప్పటికి మూగనోము పడుతుంది!

లీలా —(మెల్లిగా) ఎలా అడగమంటారూ? వాళ్లుమాత్రం పోగుపోసుకు కూర్చున్నారా ?

ప్రకాశ — ఉహూఁ. మరి నేనే ఇక్కడ పోగుపోసుకుంది!

లీలా — అని అన్నానటండీ ?

ప్రకాశ — అనటం ఒకసారీ,ఖర్చు పెట్టించటం ఒకసారీనా?

లీలా — పోనీ, మీరు ఆలోచించండి ... మా వాళ్ల సంసారమంతా చితికిపోయిందికదా, ఈస్థితిలో వాళ్లను అడిగేందుకు నోరు రావద్దండీ?

ప్రకాశ — ఎవరి కష్టాలు వాళ్ల కుంటయ్. మన కష్టాల్ని ఎవరితో చెప్పకుంటాం?

లీలా — ఇ దేమంత పెద్దకష్టమండీ?

ప్రకాశ — నీకంటికి ఇదో గొప్పవిషయమా ? మీవాళ్ల ఇంటిదైతే గోరంతలు కొండంతలుగా కనిపిస్తయ్‌కాని —

లీలా — (పౌరుషంగా) మాట్లాడితే మావాళ్ల మీదికి వస్తారుకదా —

ప్రకాశ—అబ్బో ! కోపంకూడా వచ్చింది కాబోలు! ఏం, మీవాళ్లు చేసినవన్నీ బాగున్న య్యేం—నేను అంటేనే తప్పొచ్చిందన్నమాట !

లీలా — వా ళ్లేం చేశారండీ ?

ప్రకాశ — ఏం చేశారా ? కట్నంసొమ్ము ఇంతవరకూ ఇవ్వరేం ? ఎప్పడు అడిగినా ఇదిగో అదుగో అని గడుపుతారుకదా — ఏం అసలు ఇవ్వ లేనివాళ్లు మాటివ్వటం దేనికి? నాలుగేళ్లయినా అతీ పతీ లేకపోతే — ?

లీలా — రోజులు కలిసివస్తే ఇవ్వరటండీ ?

ప్రకాశ — 'ఇప్పించనటండీ' అనలా-ఇంకా నయం! నువ్వు అడగరాదూ ? నాతో పోట్లాడేందుకు ఉండే నోరు—అడిగేందుకు ఉంటేగా? పుట్టిల్లంటే మహా భయపడి ఛస్తున్నట్టు నటన! మళ్లీ సమర్థనకూడా ను. నీమూలానే అసలు యీవ్యవహారం తేలకుండా వుంది. మాట్లాడితే మీవాళ్లను వెనకేసుకువస్తావ్. ఏదో చదువుకున్నదాని వని సహించి ఊరుకుంటున్నా కాని ...

లీలా — ఏమిటండీ యీధోరణి ?

ప్రకాశ— ఇలాగే నన్ను రెచ్చగొడితే దేహ శుద్ధి. . .

లీలా — (రోషంతో) ఏమిటీ – కొడతారా ?

ప్రకాశ —(రెచ్చి) ఏం కొట్టకే? అసలు ఆపని ఇదివరకే జరిగివున్నట్టయితే బాగుండేది; లొంగి ఉండే దానివి.

లీలా — (దుఃఖం క్రమంగా ఆవరిస్తూన్న కంఠంతో) ఇప్పడు ఎదురు తిరుగుతున్నా నటండీ?

ప్రకాశ—కాక ఇదేమిటీ ?

లీలా—నాఖర్మ! (ఏడుస్తోంది)

ప్రకాశ—ఏడుస్తావ్... ఏం రోగం ?

లీలా—(ఏడుస్తూ) ఏరోగమూ లేకపోబట్టే—

ప్రకాశ—దొంగఏడ్పులు నాకు తెలుసు. కట్టి పెట్టు... నీకే చెప్పేది... ఈవీధివాళ్లు రాత్రి మృదువైన కంఠంనుంచి వచ్చే ఏడ్పులకు ఇంకా అలవాటవ లేదు. పసిపిల్ల లుంటే భయపడతారుకూడాను ... మానవే ?

లీలా—నన్ను ఏడవనీయండి — (ఏడుస్తోంది)

ప్రకాశ—చావనీయొద్దూ ?

లీలా — (గొంతు ఎక్కించి) చంపండి... చంపండి... (ఇంకా పెద్దగా ఏడుస్తోంది)

[వీధితలుపు కొట్టిన చప్పడు]

ప్రకాశ — ఒసేయ్... ఉండవే!... ఎవరో వచ్చిన ట్టున్నారు.

[మళ్లీ తలుపుకొట్టిన శబ్దం]

నీకే చెప్పేది. ఏ తేలు కుట్టిందోనని వీధివాళ్లందరూ వచ్చారో ఏమో? కాస్త ఆపవే... తలుపు తీస్తున్నాను. (బతిమాలుతూన్నట్టు) ఇదుగో — ఆపవే?

లీలా — ఆపక ఏం చేస్తున్నానేమిటి? (బలవంతంగా ఏడ్పు ఆపిందికాని, ఇంకా సన్నగా ఎక్కిళ్లతో దుఃఖం వస్తూనేవుంది.)

ప్రకాశ — (తలుపు తెరిచి) ఎవరూ?

శాస్త్రి — నేనండీ – శాస్త్రిని.

ప్రకాశ — దయచెయ్యండి.

శాస్త్రి — ఇదుగో, వస్తున్నా; చుట్ట అవతల పారేసి.

ప్రకాశ — (చప్పున ఇంట్లోకి వచ్చి) లీలా! మన ఇంటి యజమాని శాస్త్రిగారు వస్తున్నారు. ఆయన చూస్తే బాగుండదు... ఏడుపు ఆపవే?

లీల — (ఆపలేక సన్నగా మూలుగుతూ) నాకు చాతకావటం లేదండీ.

ప్రకాశ — రండి ... కుర్చీమీదకు దయచెయ్యండి.

శాస్త్రి — (కూర్చుని, తేపి) ఇల్లు బాగుందాండి?

ప్రకాశ — ఓ! బాగుంది... ఎల్లాగైనా అద్దెలకోసమని ప్రత్యేకంగా వ్యాపారదృష్టితో కట్టిన ఇళ్లకూ, మనమే ఉండేందుకని కట్టుకున్న ఇళ్లకూ బోలెడంత భేదం వుంటుందండీ!

శాస్త్రి — ఎబ్బే! ఆమాట మీరంటే ముఖస్తుతిగా తీసుకోవాల్సి వుంటుంది. ఇంటి లోటుపాట్లన్నీ ఆడవాళ్లకే తెలియాలి సుమండీ!... నువ్వు చెప్పమ్మా?

లీలా — (లేచి వెళ్లబోతూన్నదల్లా కూర్చొని, ఆపుకున్న కంఠంలోంచి ఇంకా బైటపడేందుకు ప్రయత్నించే దుఃఖంతో) వారు చెప్పింది – నిజమే – బాబుగారూ!

శాస్త్రి — ఏమమ్మా అట్లా ఉన్నావ్?

లీలా — (బాధ దాచుకుంటూ) ఎట్లా ఉన్నానండీ?

శాస్త్రి — ఏమో? ... ఉత్సాహంగా లేవు. కళ్లు ఏదో బాధను సూచిస్తున్నయ్. అదిగో చెక్కిళ్లమీద తడిఆరని కన్నీరు...

లీలా — (గొంతు సరిచేసుకొని) ఎబ్బే! ఏం లేదు బాబుగారూ!

ప్రకాశ — ఏం లేదులెండి. (తడబడుతున్నాడు)

శాస్త్రి — అలాగంటే కాదుసుమండీ! నే నొకమాట చెప్పదలిచాను: ఇరుగు–పొరుగు అంటే చిన్ననాటినుంచీ వస్తూన్న స్నేహితులకన్నా, రక్తస్పర్శవున్న బంధువులకన్నా అధికమైన అనురాగంతో ఉండాలని నా అభిప్రాయం. ఒకరి సహాయాన్ని ఇంకొరు కోరకపోయినా, కనీసం ఒకరి కష్టాలకు ఒకరు సానుభూతిచూపటం ధర్మం . . మీ రేమంటారు?

ప్రకాశ — నిజమేనండీ.

శాస్త్రి — మరి నాదగ్గర దాచట మెందుకూ? చూడండి: మీరు వచ్చిన వేళావిశేషం ఏమిటోకాని, నాకు మహదానందంగా వుంది. నాహృదయాన్ని దాచకుండా చెప్పాలంటే–లీలమ్మ నా కన్న కుమార్తె కన్న ఎక్కువనిపిస్తుంది.

లీలా — మీరు చాలా దయగలవారు. (నవ్వేందుకు ప్రయత్నించింది.)

శాస్త్రి — దయేమిటమ్మా? మీదంపతుల్ని చూస్తూంటే, మీలాటివాళ్లు ప్రపంచంలో ఉండి, మాలాటి ముసలివాళ్లకు శాంతి ఇస్తున్నారేమో ననిపిస్తుంది. మీ దాంపత్యం చూస్తే, నాకు గతించిన జీవితమంతా జ్ఞాపకంవస్తుంది...

ఇంతకూ, చెప్పమ్మా! మీఇద్దరి మనసుల్లోనూ ఏదో కలకలం బయలుదేరిన మాట నిజం. అది మీ ఇద్దర్నీ బాధిస్తోందనేందుకు మీముఖాలే సాక్ష్యం ఇస్తున్నయ్... చెప్పరుకదూ?

(ఎవరూ మాట్లాడలేదు)

శాస్త్రి — నన్నింకా అనుమానిస్తున్నారు కదూ? (క్షణం ఆగి) పోనీ, నేనుమాత్రం మిమ్మ శ్రమ

పెట్టటం దేనికీ? నిజం చెప్పాలంటే – నాకు జరిగిందంతా తెలుసు; నేనంతా వింటూనే వున్నాను.

(దంపతులు ఒకరి మొహాన్ని ఒకరు చూసుకున్నారు.)

శాస్త్రి — కాని, మీ ఇద్దరికన్నా – ఈడులోనూ, అనుభవంలోనూ పెద్దవాణ్ని. పెద్దవాడనే గౌరవమన్నా మీరు నాకు ఇవ్వకపోరు... ఒక్క సంగతి: నాజీవితం మీకేమీ తెలియదుకదూ? నాకు బంధువులంటే మనచుట్టూ రోజూ తిరిగేవాళ్లేసుమండీ! అసలుసంగతి: ఇలాటి సంఘటనలే నన్ను జీవితంలో అణగతొక్కినయ్... చెప్పనా?

ప్రకాశ—(నీరసంగా) ఊఁ.

శాస్త్రి — (బాధగా నిట్టూర్చి) అది ఇరవై సంవత్సరాలనాటిమాటమ్మా —

లీలా — ఊఁ.

శాస్త్రి — నాక్కూడా భార్య ఉండేది. మొదట్లో మా దాంపత్యజీవితం చాలా సౌఖ్యంగా సాగింది. కాని రాను రాను మా ఇద్దర్లోనూ అనేక భేదాభిప్రాయాలు కలిగినయ్. ఒక విషయమని చెప్పేందుకు వీల్లేదు; భోజనపదార్థాలదగ్గర్నుంచీ నగలదాకా — ప్రతీదీ చర్చనీయాంశమే! గంట కొక సారైనా ఏదో తగూ మామధ్య జరుగుతూనే వుండేది. పురుషుణ్ని, సంపాదనాపరుణ్ని — నామీదనే ఆమె జీవితమంతా ఆధారపడివుందనే అహంతో ఎలాగైనా ఆమెపంతాలు నెగ్గనీకుండా చూసి, అధికారాన్ని చలాయించాలని నేను ప్రయత్నించేవాణ్ని...పాపం – ఆమెకూడా పెద్దింటి ఆడబడుచేనాయె! ఎంతకాలమని నా అధికారాలకూ, దుర్వినియోగంచేసే భర్తృత్వానికీ లొంగిపడి వుండగలదు? ఇంతగా అలవాటైపోయిన ఆ కీచులాటలు మానుకోవటంకూడా నాకు పెద్దసమస్య అయిపోయింది. ఏదోవిధంగా ఆమెను బాధిస్తేనేకాని నాకు తృప్తి వుండేదికాదు. ఇప్పుడు తలుచుకుంటే మానవరూపాన — శత్రువునైనా అలా బాధించగలిగిఉండేవాణ్నా అనిపిస్తూంటుంది. కాలంతోపాటే, వయస్సుతోపాటే — పెరగాల్సిన అనురాగానికి మారుగా — మామధ్య పెరుగుతూవచ్చిన అర్థంచేసుకోలేని వ్యక్తిత్వం మాలో కనపడని అగ్నిని క్రమంగా రగుల్కొల్పింది. కుటుంబవైరం కన్న ఘోరమైన బాధ యీ లోకంలో ఇంకోటి లేదు... 'వడ్లగింజలో బియ్యపుగింజ' తగూలను ఆమె భరించలేకపోయింది. సామాన్యస్త్రీ చూపలేని ఎంత సహనాన్ని చూపినా ప్రయోజనం లేకపోవటం వల్ల ... ఆమె చివరకు విసిగి, ఏం చేసిందనుకున్నారు?

ప్రకాశ — (ఆత్రుతతో) ఏం చేసిందీ?

శాస్త్రి — (శబ్దమయ్యేట్టు నిట్టూర్చి) నన్ను శిక్షించింది. ఇంకేవిధంగా శిక్షించినా నేను భరించ గలిగి ఉండేవాణ్ని. కాని ఆ శిక్ష — (ఆగాడు)

లీలా — ఎలా శిక్షించింది బాబుగారూ?

శాస్త్రి — ఎలాగేమిటి తల్లీ? మళ్లీ యీ జన్మానికి మామధ్య ఏ విధమైన పోట్లాటలూ, మాట్లాటలూ లేకుండాచేసిందమ్మా!

ప్రకాశ — అంటే?

శాస్త్రి — మీ కింకా తెలియలేదా? నన్ను యీ లోకానికి ఒంటరివాణ్నిగా అప్పగించింది ... ఈ బాధలతో తన కిక పని లేదన్నట్టు — ఆత్మ — హత్య ...

ప్రకాశ, లీలా — (ఆశ్చర్యంతో) ఆఁ!

శాస్త్రి — ఏం చెప్పకోను? (విచారంగా) తరువాత ఏమనుకొని ఏం ప్రయోజనం? ఆమెశవానికి ఎన్ని క్షమార్పణల్ని చెప్పకున్నాను; ఎంత దీనంగా గొంతెత్తి ఏడ్చాను!

ప్రకాశ — తరువాత?

శాస్త్రి — మీరు ఊహించుకోండి. ఆస్త్రీకి వున్న పట్టుదల — ఇంత పౌరుషంగా, మాతిమీది మీసంతో ఇన్నాళ్ల బతుకును చూసిన నాకు ఎన్నడూ కలగలేదు! తరువాత తలుచుకుంటే — నాఅంత దుర్మార్గుడూ, నీచుడూ, పాపీ, హంతకుడూ లోకంలో ఉంటాడా అనిపించింది ... కాస

తప్పును, యీ విజ్ఞానంతో గంపంతగా విమర్శించుకొని, ఆబాధ పడలేక, తిరగబడ్డ అభిమానాన్ని ఒక్క మార్గానే చూపుకోగలిగిన...ఆమె...వ్చ్...

ప్రకాశ—అంతా మీతప్పు కాదనుకుంటాను.

శాస్త్రి—ఆమాట నేను ఎన్నడూ-కనీసం-అనుకోలేకపొయ్యాను. దంపతుల్లో ఎవరి తప్పయినా ఉండనివ్వండి - ఎవరికి వారు తమంతట తామే సర్దుకుపోవటాన్ని నేర్చుకోకపోతే ఆకాపరం నరకసమానమేనండీ! నిజంగా, ఆమెదే తప్పయినా, నేను మూర్ఖుణ్ని కాకపోతే సర్దుకోకూడదా? వెధవ 'అహం' నన్ను లేపి యీస్థితికి లాగింది. మీరు నమ్మతారో లేదో కాని-నావల్ల మావంశానికి చుట్టుకున్న యీ కళంకం, ఒకవిధంగా నేనే ఆమెహత్యకు కారణమని నన్ను బాధించే యీకల్మషాత్మ-నాకు జీవితంలో దేనిమీదా ఇష్టంలేకుండా చేసింది. ఈ అంధకారజీవితంలోనే ఎలా బతకగలుగుతున్నానో నాకే ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది...వెధవ చిన్నచిన్న పోట్లాటలు- ప్రణయకోపమని భ్రమపడేది-ప్రళయకోపమై, జీవితాల్నే పాడుచేస్తాంటే...ప్రకాశరావ్ గారూ! మీ కింకా స్త్రీ అభిమానం తెలియలేదు. స్త్రీ సాహసిస్తే...?

ప్రకాశ — నాకు బాగా అర్థమైంది!

శాస్త్రి — లీలమ్మతల్లీ! దాంపత్యం సర్దుకుపొయ్యేందుకు వీల్లేనిదైతే, చూశావా – నాగతి ఏమైందో?

లీలా — నిజమే బాబుగారూ!... (పశ్చాత్తాపంగా) అసలు నిజం చెప్పాల్సివస్తే ఇవ్వాళ మా పోట్లాటకు – నేనే వారిని రెచ్చగొట్టానండీ—

ప్రకాశ — కాదు శాస్త్రిగారూ! అనవసరంగా నేనే ఆమెను బాధించాను –

శాస్త్రి — అంతే! అలా అనుకుంటేపోయె. (కాస్త ఆగి) అబ్బ! పది ఐనట్టుంది. చాలా శ్రమపెట్టాను. మరి సెలవా? (వెళ్లిపొయ్యాడు)

ప్రకాశ — పాపం! జీవితంలో చాలా పెద్ద దెబ్బ తిన్నాడు.

లీలా—ఎంత బాధ పడుతున్నాడో-పాపం!

ప్రకాశ—కాని, లీలా! నన్ను క్షమించు. నా తప్పు తెలిసింది.

లీలా — ఛీ! ఊరుకోండి. నేనే మిమ్మ బాధపెట్టాను.

ప్రకాశ—పోనీ, ఇవాల్టినుంచీ ఇద్దరమూ భేదాభిప్రాయాలకు గురికాకుండా వుంటే?

లీలా — నేను కాదన్నానటండీ? మీమాట వినేందుకు ఎప్పుడూ సిద్ధమే.

ప్రకాశ — నేనూను...లీలా! నువ్వసలు దేవతవు. నిన్ను అర్థంచేసుకోలేక...

లీలా — అలా అనకండి. నేనే మిమ్మ అర్థం చేసుకోలేక...

ప్రకాశ — పోనీలే . . ఇద్దరికీ ఇప్పటికన్నా జ్ఞానోదయమైంది. సరే. లైటు తగ్గించు, పడుకుందాం.

౨

[రెండునెలలు గడిచాక. ప్రకాశరావు ఇంట్లో. రాత్రి ఎనిమిదిగంటలవేళ.]

లీలా—(నవ్వుతోంది)

ప్రకాశ—ఏమిటే? ఇంటికి రాగానే నన్ను చూసి నవ్వుతున్నావ్?... ఏం? నీకు నవ్వుతెప్పించే పను లేమన్నా చేశానా?... (బతిమాలుతూన్నట్టు) చెప్పవ్?... లీలా! చెప్పవూ?... బతిమాలాలా?

లీలా—(కష్టంతో నవ్వు ఆపుకుంటూ) ఉండండి... చెప్తాను... అలా కూర్చోండి... శాస్త్రిగారు మనను మోసంచేశారు—

ప్రకాశ—ఛా! ఆయన మనను కన్నబిడ్డలకన్న ఎక్కువ ప్రేమతో చూస్తాడు.

లీలా—పోనీ, ఆయన అబద్ధమాడాడు. తెలుసా?

ప్రకాశ—లీలా! అలాటి నిందలు ఆయనమీద మోపటం —

లీలా—నిజమండీ! నేను రుజూచేస్తే—?

ప్రకాశ—చెయ్.

లీలా—రెండునెల్లకింద ఆత్మహత్య చేసుకున్న ఆయనభార్య మళ్లీ బతికివచ్చింది.

ప్రకాశ— నాకు కథలు చెప్తున్నావా? కల కంటున్నావా?

లీలా—కలేమిటండీ? నేను ఆమెను చూశాను. సాయంత్రం ఆమెతో మాట్లాడాను.

ప్రకాశ—(నవ్వి) నేను నమ్మను.

లీలా—నిజమండీ. ఆమె ఇవ్వాళే పుట్టింటి నుంచి వచ్చింది.

ప్రకాశ—(అనుమానిస్తూ) మరి శాస్త్రిగారు అలా చెప్తారా?

లీలా—చెప్పారు. ఏం చెప్తే? కాని ఆయన భార్యకూడా చాలా మంచిదండీ. అన్నపూర్ణమ్మగారు నన్ను ఎంత ఆదరించిందనీ—?

ప్రకాశ—నిజమేనా?

లీలా—నిజం... నిజం. (నవ్వుతోంది)

[తలుపుకొట్టిన శబ్దం.]

ప్రకాశ—కాస్త నవ్వాపు. ఎవరో తలుపుకొడుతున్నారు.... తీస్తాను.

[తలుపు తెరిచాడు; శాస్త్రి, ఆయనభార్య అన్నపూర్ణ ప్రవేశించారు.]

శాస్త్రి—భోజనాల పిలుపుకు... ఎందుకమ్మా నవ్వుతున్నావ్?

లీలా—(నవ్వుతోంది)

అన్న—ఎందుకమ్మా ఆనవ్వు?

ప్రకాశ—ఏం లేదులెండి.

శాస్త్రి— రేపు మీ దంపతులు మా ఇంటికి భోజనానికి—

లీలా—(నవ్వాపి) ఏమిటండీ విశేషం?

శాస్త్రి—ఏముందమ్మా? మీపిన్ని మళ్లీ బతికి వచ్చింది... (నవ్వుతున్నాడు; ప్రకాశరావూ, లీలావతీకూడా కలిశారు)

అన్న — ఏమిటండీ ఇలా నవ్వుతున్నారు? నేను బతికిరావటమేమిటే?

లీలా — (నవ్వాపి) చెప్తానుండండి పిన్నిగారూ!... ఐతే బాబుగారూ! పోయినవాళ్లు మళ్లీ బతికివస్తారుటండీ?

శాస్త్రి — అయ్యో! పిచ్చితల్లీ! ఎందుకు బతకరమ్మా? ఈనెరసిన తలవెంట్రుకలు ఎన్నో చావు బతుకుల్ని చూసినయ్. సావిత్రిపాతివ్రత్యంతో సత్యవంతుడు బతకలేదటమ్మా? మరి భర్త ఏకపత్నీత్వంతో భార్య ఎందుకు బతకకూడదమ్మా?

ప్రకాశ — ఈ కథ బాగుందండీ!

శాస్త్రి — కథలు రాసే ఓపికేదీ నాయనా? పోనీ, నేను యీ కథను ఎక్కడన్నా రాసివుంటే — అది మీఇద్దరూ చదవటం తటస్థించినా, లాభం లేకపొయ్యేది. కాని మీరు విన్నాక —

లీలా — నిజమేనండీ బాబుగారూ! ఇన్నాళ్లూ నన్ను విసిరికొట్టేవారు. కాని మీకథ విన్నాక, నన్ను గౌరవిస్తున్నారు.

ప్రకాశ — అది కాదండోయ్! ఇన్నాళ్లూ మీఅమ్మాయి నన్ను అనవసరంగా బాధపెట్టేది. మీ కథతో దాని గయ్యాళితనం పోయిందండీ!

శాస్త్రి — అదే నాయనా! కావాల్సింది అంతే! ముసలివాళ్లం, పడుచువాళ్లకు ఇంతకన్న బోధించే దేముంటుందీ?

అన్న — ఇంతకూ నాకేమీ బోధపడటం లేదు — ఎందుకు లీలమ్మా! నవ్వుతావ్?

శాస్త్రి — నువ్వు మళ్లీ బతికావని.

అన్న — అదే ... నేను బతకటమేమిటండీ?

శాస్త్రి — నాకథలో, పొయ్యావ్ లేవే!

అన్న — ఏమిటమ్మా?

లీలా — పోనీండి పిన్నిగారూ!

అన్న — నాకు చెప్పవ్? మీబాబాయ్‌గారు ఇలాటి అఘాయిత్యాలు చేస్తూంటారు.

లీలా — బాబుగారే చెప్తారు ... కథలు బాగా చెప్పే విద్య ఆయనదగ్గరే వుంది.

అన్న — చెప్పండి.

శాస్త్రి — ఏముందీ? ఈ దంపతులు రోజూ పోట్లాడుకుంటూండేవాళ్లు. ఒకనాడు వీరికి నేనోకథ చెప్పాను. ఆకథలో రోజూ మనం పోట్లాడుకునే వాళ్లం. నువ్విది భరించలేక, అచ్చగా ఆడదాని అభి

మానంతో, నామీద కసితీర్చుకునేందుకు ఆత్మహత్య చేసుకున్నావ్.

అన్న — మీమీద కసికోసమా? నే నాపని ఎప్పుడూ చెయ్యను.

శాస్త్రి — చేశావో లేదో వాళ్లను అడుగు. ఐనా నీఇష్టమేమిటే? నిన్ను చంపనూ గలిగాను; బతికించనూ గలిగాను.

అన్న — మంచిపని చేశారు ... లీలమ్మా! ఆయనమాటలు నమ్మకు.

శాస్త్రి — అలా అనవోక. రేపటి విందు ఆహ్వానాన్నికూడా ఇప్పుడు నమ్మరు.

అన్న — ఊఁ, పోనీండి. అసలుసంగతే మరచిపోయ్యాను... రేపు మా ఇంట విందమ్మా! తప్పకుండా రావాలి.

లీలా — విశేష మేమిటండీ?

అన్న — మా అబ్బాయి ఎం. ఏ. ప్యాసై రేపు వస్తున్నాడు.

లీలా — (నవ్వుతూ) బాబుగారికి కథలో కొడుకులు లేరే?

శాస్త్రి — కథకుడు కొడుకుల్ని ఎంతలో కనలేడమ్మా? ఎంతలోకి ఎం. ఏ. ప్యాసు చేయించలేడు? ఎంతమందినైనా సరే...

అన్న — అబ్బ, ఊరుకోండి!

శాస్త్రి — నా కొక్క కోర్కెవుంది లీలమ్మా!

లీలా — ఏమిటండీ?

శాస్త్రి — మీరు కీచులాడుకోవటం ఆ తమాషాను మీ పిన్నికి కూడా ఒక్కసారి చూపుతే—

అన్న — చాల్లెండి. ఏమన్నా అనుకుంటారనన్నా ఉండాలి.

శాస్త్రి — ఏమమ్మా — ఏమన్నా అనుకుంటున్నావా?

లీలా — అనుకోము కాని...

శాస్త్రి — కాని?

లీలా — మీకోర్కె నెరవేరదండీ బాబుగారూ!

శాస్త్రి — మీ పిన్నికోసమమ్మా... ఒక్కసారేనమ్మా!

లీలా — నాకు చాతకాదండీ. ఓపిక ఏమన్నా వుంటే ఆయనే...!

ప్రకాశ — మంచిదానివే! నా కసలు ఆ అలవాటే పోయింది శాస్త్రిగారూ! మళ్లీ కొత్తగయ్యాళితనం మీ అమ్మాయి చూపుతేనే కాని...

లీలా — ఊఁ. మీలో మళ్లీ కొత్త 'అధికారం' తలెత్తుతేనేకాని...

శాస్త్రి — ఉఁ. కానీండి, రంగం తయారౌతోంది. విని చాలా రోజులైంది. చెవులు తుప్పు పట్టినట్లున్నయ్.

లీలా — కాదుగాని బాబుగారూ; మీకు కోపం రాకుండా వుంటే, నా దో కోర్కె వుంది.

శాస్త్రి — నాకేం కోపమమ్మా? చెప్పు.

లీలా — మా పోట్లాట మీరు విన్నారుకాని, మీది — (నవ్వుతోంది)

శాస్త్రి — అమ్మో! అమ్మాయ్ ఏమో అనుకున్నాను పూర్ణా! ఇక ఇక్కడ వుంటే లాభంలేదు, పా, త్వరగా. (భార్యను లాక్కుపోతూ) రేపు భోజనాలమాట మరవకండి. (వెళ్లారు)

ప్రకాశ — ముసలివాడు అఖండుడు!

లీలా — అనుభవం ఎక్కడికి పోతుంది?

ప్రకాశ — మన కాపరాన్ని బాగుచేశాడు.

లీలా — మన దాంపత్యాన్ని స్వర్గసమానం చేశాడు!...సరే భోజనానికి లేవండి. (నవ్వుతుంది)

ప్రకాశ — పా... రేపు వంటపని లేదనా నవ్వు? (నవ్వాడు)